

Na „bombar dan“ Srbi nezabúdajú

ik.
Belehrad, Bratislava

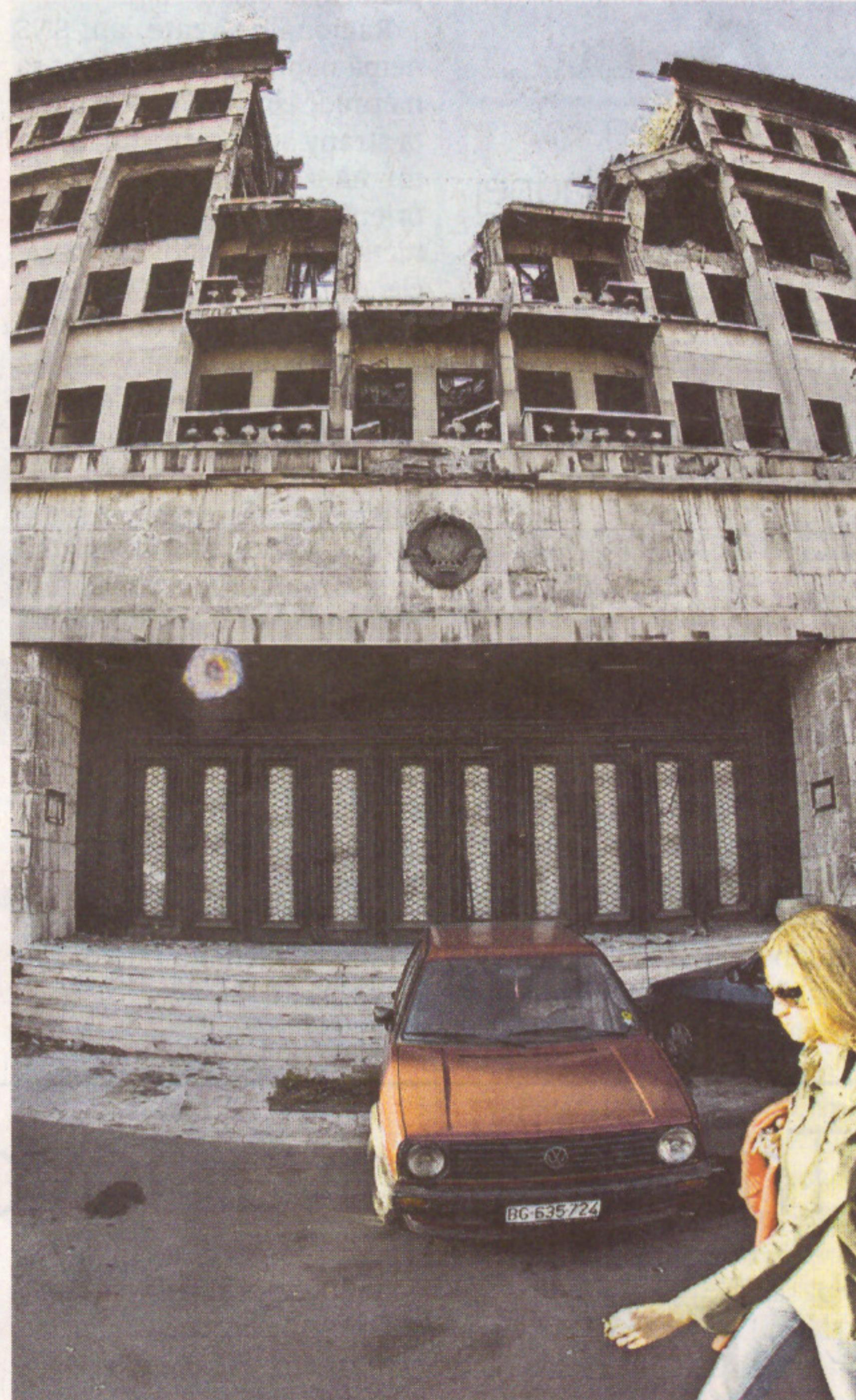
Znova zavýiali sirény a všetko sa ponorilo do tmy. Srbi si včera pripomenuli dvadsiate výročie útokov vzdušných sôl NATO na ich krajinu. Ústredné spomienkové podujatie sa v juhosrbskom Niši začalo večer o trištvrte na osiem. Presne v čase prvého náletu sa spustil signál leteckého poplachu a zhaslo verejné osvetlenie.

„Je to pre nás čas bolestivých spomienok,“ povedal srbský prezident Aleksandar Vučić, ktorý do Nišu prišiel spolu s premiérkou Anou Brnabičovou. „Srbi to vnímali ako veľkú nespravodlivosť a tento názor zastáva 99 percent obyvateľstva,“ citovala ho agentúra ANSA.

Jedenásť týždňov bombardovania mnohí pamätníci dodnes považujú za najtraumatičnejší zážitok svojho života. Proti strachu o seba a svojich blízkych sa Srbi bránili čiernym humorom. Namiesto tradičného „dobár dan“ sa vtedy zdravili „bombar dan“. Ironicicky hovorili o „humanitárnom bombardovaní“, keďže oficiálna propaganda z Bruselu operáciu zdôvodňovala potrebou zastaviť humanitárnu krízu. Tá vypukla po tom, čo stáisisce Albáncov sa pred vlnou násilia dali do pohybu a zúfalo utekali za hranice Kosova.

Letecké útoky proti režimu Slobodana Miloševiča, ktorý odmietol Západom presadzovanú dohodu o okamžitom zastavení násilia v Kosove, trvali dlhých 78 dní. Bomby a riadené strely mierili na vojenské zariadenia a techniku, zbrojovky, mučné fabriky aj dôležité body infraštruktúry. Postupne NATO rozšírilo zoznam cieľov, čo spôsobilo smrť aj stovkám civilistov. Rakety napríklad pri útoku na most zničili vlak, v ktorom prišlo o život 55 cestujúcich, zasiahol aj konvoj albánskych utečencov a 75 ich zabili. Bomba dopadla aj na čínske veľvyslanectvo v Belehrade, kde zomreli traja Číňania.

Jamie Shea, vtedajší hovorca NATO, podobné prípady označoval na „vedľajšie straty“. „Tento termín bol viac ako urážlivý,“

Pri bombardovaní v roku 1999 zasiahlo NATO aj sídlo veliteľstva srbskej polície v centre Belehradu. FOTO: SITA/AP

kritizovala premiérka Brnabičová podľa agentúry Tanjug používanie dehumanizovaného slovníka na civilné obete bombardovania. Tých bolo podľa viacerých odhadov okolo päťsto, kým armáda a bezpečnostné sily prišli o asi 2 000 príslušníkov.

Sám Shea, ktorý je už dôchodca, pripúšťa, že pred dvadsiatimi rokmi používal výrazy, ktoré mohli vyznievať bezcitne. „Mali sme byť opatrnejší pri používaní vojenskej terminológie, ktorá je kontraproduktívna pre širokú verejnosť,“ povedal pre BBC a dodal, že dnes by už v súvislosti s civilistami hovoril o „neúmyselne spôsobenej bolesti“.

Z čisto vojenského hľadiska bombardovanie vtedajšej Juhoslovie dosiahlo cieľ. Miloševič napokon pristúpil na pod-

mienky medzinárodného plánu pre Kosovo, ktorý ratal s odsúdom srbských sôl z Kosova a ich nahradením medzinárodnými mierovými jednotkami. Desiateho júna, deň po podpise dohody, NATO nálety zastavilo.

Viacerí srbskí politici Severoatlantickej aliancii vyčítajú, že za utrpenie spôsobené vojenským zásahom, na ktorý nemala mandát Bezpečnostnej rady OSN, sa Belehradu dodnes neospravednila. Premiérka Brnabičová pritom priznáva, že ani Srbsko nebolo bez viny. „Srbsku nikto nemusí zratúvať jeho chyby. Sme si vedomí, že sme ich robili, ale bombardovanie v roku 1999 bolo chybou iných, a nie občanov Srbska. Pre budúcnosť by bolo dobré, keby si aj oni uvedomili svoje chyby,“ citoval ju denník Danas.

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

— stručne —

Muellerova správa ide do Kongresu

Právne výbory Kongresu USA včera s napäťom očakávali, kedy im minister spravodlivosti predloží závery správy špeciálneho vyšetrovateľa FBI Roberta Muellera (na snímke) o ruskom zasahovaní do amerických prezidentských volieb v roku 2016 a o väzbách Donalda Trumpa na Rusko. Mueller správu dokončil v piatok po takmer dvojročnom vyšetrovaní

Naštartovali nórsku výletnú loď

Na výletnej lodi s viac ako 1 300 cestujúcimi a členmi posádky palube, ktorá sa v sobotu za nepriaznivého počasia dostala z padne od nórskeho pobrežia do problémov, sa včera podarilo znova naštartovať tri zo štyroch motorov a plavidlo nasmerovať do prístavu Molde. (tasr)

INZERCIA

oznam

- Emitent: CHEMINVEST a.s., Sokolovská 2, Humenné, IČO: 677957 oznamuje zverejnenie regul. informácie Ročnej fin. správy 2018 na int. adrese www.cheminvest.sk 5419186061

• Dekan Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave oznamuje, že sa dňa 10. apríla 2019 (streda) o 11.00 hod. v IURIDICU (m. č. 324, stará budova) na Univerzite Komenského v Bratislave, Právnickej fakulte, Šafárikovo nám. č. 6, uskutoční verejná obhajoba habilitačnej práce na tému „Medzi kontinuitou a diskontinuitou. Politický systém Slovenskej republiky 1939 – 1945“ a verejná habilitačná prednáška Mgr. et Mgr. Ondreja Podolca, PhD., pedagóga z Univerzity Komenského v Bratislave, Právnickej fakulty, Katedry právnych dejín a právnej komparatistiky, na tému „Reformy ktoré predbehla doba (Právne aspekty pokusu o liberalizáciu komunistického režimu v Československu v druhej polovici osemdesiatych rokov)“ v odbore 3.4.2. teória a dejiny štátu a práva.

XR190115

- Dekan Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave oznamuje, že sa dňa 11. apríla 2019 uskutočnia verejné habilitačné prednášky v posluchárnach I. neurologickej kliniky LF UK a UNB, Nemocnice Staré Mesto, Mickiewicza 13, Bratislava: o 11.00 h MUDr. Alexandra Krištúfková, PhD., odborná asistentka I. ginekologicko-pôrodnickej kliniky LF UK a UNB v Bratislave, na tému: „Embolia plodovou vodou“; o 11.30 h MUDr. Pavel Šiarník, PhD., odborný asistent I. neurologickej kliniky LF

SLUŽBY

- Bylinky na hemoroidy, pszu a opuch nôh. T: 0905 108.

KÚPA

- Kúpim hodinky HELLOMEGA, ANGELUS, LONES, SCHAFFHAUSEN, TEK PHILIPPE. Tel.: 0137 683.

XR:

- Výkup všetkých hodiniek tislava, Staromestská 3. 0944 137 683.

XR:

VEREJNÁ SÚŤAŽ

- Názov výzvy: Širokozábe pivotové zavlažovače, vodné tlakové hadice, pončerpadlá, filtre za čerpadlá. Predmet výzvy: Nákup zavlažovačov, tlakových hadic, pončerpadľov, čerpadľových filterov za čerpadlá. Vyhlásenie výzvy: PM, s.r.o., 31721974. Termín ukončenia výzvy: 15. 4. 2019. Súťažné podklady si môžete vyžiadať na: MONEREX, s.r.o., Adresa: 242/6, 991 28 Vinica a na monerex.vo@gmail.com

5419